

# YENİ ANAYASA GİRİŞİMİ VE SENDİKALAR

Aydınlık Gazetesi, 6 Şubat 2016

Yıldırım Koç

AKP, CHP ve HDP'nin katıldığı yeni Anayasa hazırlama süreci, dört temel noktada büyük tehlike içermektedir.

"Türk milleti" anlayışı terkedilmek istenmektedir. Yerel yönetimlerin özerklik doğrultusunda geliştirilmesi söz konusudur. Tarikat ve cemaatlerin çalışmaları yasal hale getirilecektir; kula kulluk düzeni pekiştirilecektir. Eşbaşkanlık sistemi gündemdedir.

Bu nitelikteki düzenlemeler, Türkiye Cumhuriyeti'ni var eden temel ilkelerin ihlali anlamına gelmektedir. Türkiye yeniden bir varoluş yokoluş mücadelesine sürüklenmektedir.

## TÜRLÜK VE İNKILAP KANUNLARI

Önümüzdeki süreçte sendikaların tavrının ne olacağı, sendikalara yönelik politikaların belirlenmesi açısından son derece önemlidir.

Böyle temel bir konuda karşı saflarda bulunan sendikalara, sırf işçi veya memur örgütü olduğu için hoşgörüle yaklaşmak mümkün müdür, doğru mudur?

Anayasanın ilk 4 maddesi önemlidir. Ancak Anayasanın önemli olan maddeleri, yalnızca bu ilk 4 maddeyle sınırlı değildir.

Anayasanın 66. maddesi şöyledir: "*Türk vatandaşlığı*: "Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür. Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türktür."

Anayasanın 174. maddesi, "inkılap kanunlarının korunması" başlığını taşımaktadır. Bu madde de, ilk 4 madde kadar önemlidir. Madde şöyledir: "Anayasanın hiçbir hükmü, Türk toplumunu çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarma ve Türkiye Cumhuriyetinin laiklik niteliğini koruma amacını güden, aşağıda gösterilen inkılap kanunlarının, Anayasanın halkoyu ile kabul edildiği tarihte yürürlükte bulunan hükümlerinin, Anayasaya aykırı olduğu şeklinde anlaşılabilir ve yorumlanamaz."

Sıralanan kanunlar arasında Tevhidi Tedrisat Kanunu, tekke ve zaviyelerin kapatılmasına ilişkin kanun, evlenmenin evlendirme memuru önünde yapılacağına ilişkin düzenleme, Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki hakkında Kanun, bazı elbiselerin giyilmesini yasaklayan kanun, vb. bulunmaktadır.

Bu konularda çeşitli örgütlerin görüşleri nasıl?

## KONFEDERASYONLARIN GÖRÜŞLERİ

Türk-İş 30 Aralık 2011 tarihinde açıkladığı dört sayfalık metinde, Anayasanın ilk dört maddesinin aynen muhafaza edilmesini ve devletin üniter yapısının korunmasını savunuyor. Anayasanın 66. ve 174. maddelerindeki temel ilkelerin korunmasını talep etmiyor.

Hak-İş, 30 Aralık 2011 tarihli Anayasa teklifinde vatandaşlık ilişkisini şöyle tanımlıyor:

"Madde 6: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı, bireyin devlet ile arasındaki hukuki bağı ifade eder. Herkes vatandaşlık bağı ile Türkiye Cumhuriyeti'ne bağlıdır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti vatandaşlarıyla bir bütündür. Kanunun öngördüğü esaslara uygun olarak bu statüye sahip herkes Türkiye Cumhuriyeti vatandaşdır."

Hak-İş'in Anayasa teklifinde inkılap kanunlarının korunmasına ilişkin bir düzenleme yer almıyor.

KESK'in 31 Aralık 2011 tarihli raporunda şöyle denmektedir: "Öncelikle 12 Eylül Anayasasının tek milliyet (Türklük), tek din (Müslüman-Sünni Mezhebi), eril anlayış ve neoliberal özünden kopuş esas alınmalıdır. Farklı kimlik ve kültürler tanınmalı, (...)"

KESK'in raporunda Anayasanın ilk dört maddesinin korunması, inkılap kanunlarının korunması gibi talepler de yoktur.

DİSK'in 29 Aralık 2011 tarihli raporunda ilk dört madde, 66. madde ve 174. maddeye hiç değinilmemiştir.

Anayasanın ilk 4 maddesiyle 66. ve 174. maddeleri dışında başka maddeler de önemlidir. Bu maddeler, Türkiye Cumhuriyeti'nin varoluş yokoluş konusudur.

Bu mücadelede Türk-İş, Hak-İş, KESK ve DİSK'le aynı safta mıyız, karşı saflarda mı?